

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitvlaria Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

Capitulare sextum anni DCCCIII. sive capitula data ad interrogationem
cujusdam Comitis aut Mißi dominici.

urn:nbn:de:hbz:466:1-19366

praesentaverit, in unumquemque suum nomen scriptum habeat.

XXI.

Vt qui oratorium consecratum habet, vel habere voluerit, per consilium Episcopi de suis propriis rebus ibidem largiatur, ut propterea illi vici canonici non sint neglecti.

XXII.

Vt nullus homo praesumat teloneum in ullo loco accipere, nisi ubi antiquitus pontes constructi sunt, & ubi navigia praecurrunt, & antiqua videtur esse consuetudo. Similiter nec rodaticum neque pulveraticum ullus accipere praesumat. Quia qui hoc facere tentaverit, bannum dominicum omnimodis componere debet.

CAPITVLARE SEXTVM ANNI DCCCIII.

S I V E

CAPITVLA DATA AD INTERROGATIONEM CVIVSDAM COMITIS AVT MISSI DOMINICI.

Nunc primum edita ex duodus antiquis codicibus MSS. uno Palatino bibliotheca Vaticana, altero sancti Vincentij Metensis.

CAP. I.

Continebatur namque in primo capitulo, utrum ubi colonam servus cujuslibet uxorem acceperit, infantes illorum pertinere deberent ad illam colonam, an ad illum. Considera enim si proprius servus tuus alterius propriam ancillam sibi sociaverit, aut alterius servus propriam propriam ancillam ad uxorem acceperit, ad quem ex vobis eorum procreatio pertinere debeat, & taliter de istis fac, quia non est amplius nisi liber & servus.

I I.

De secundo unde me interrogasti, si Comes de notitia solidum unum accipere deberet, & Scabinij sive Cancellarius, lege Romanam legem, & sicut ibi inveneris, exinde facias. Si autem ad Salicam pertinet legem, & ibi minimè repereris quid exinde facere debeas, ad placitum nostrum generale exinde interrogare facias.

I I I.

Continebatur quippe in tertio capitulo de his qui per falsos testes libertatem consequuntur, quid ex his facere deberes interrogasti. Nos verò ubique vobis praecipimus ut nequaquam cum falso testimonio ullus se liberare potuisset de servitio. Et si secundum legis ordinem se liberare potue-

Tom. I.

rit, liber permaneat. Si verò cum falsis testibus, nequaquam illi consentias.

I V.

In quarto namque capitulo declarabat de his qui prima nec secunda nec tertia vice maniti ad vestram praesentiam venire nolunt. Similiter de ipsis praecipimus quid ex his facere deberet.

V.

In quinto autem capitulo referebatur de Episcopis, Abbatibus, vel ceteris nostris hominibus, qui ad placitum vestrum venire contempserint. Illos verò per bannum nostrum ad placitum vestrum bannire faciatis. Et qui tunc venire contempserint, eorum nomina adnotata ad placitum nostrum generale nobis repraesentes.

V I.

In sexto autem capitulo scriptum erat de pontibus antiquis constitutis, vel de illicitis teloneis. Vnde praecipimus ut ubicunque antiqua consuetudo fuit teloneum accipiendi, teloneum legitimum accipiant. Nam & hoc antea vobis ore proprio injunximus, & nequaquam intellexistis.

V I I.

In septimo autem capitulo, ubi referebatur qualiter post querelas dominorum servi eorum chartas ostendant, & ipsi servi à Scabineis sententia accepta eas veras

Cc

esse comprobare debeant. Nequaquam hoc volumus quòd servus suam chartam propriam probare debeat. Sed dominus qui ipsum servum quaerit, ipse, si poterit, ipsam chartam falsam deprehendat.

VIII.

In octavo capitulo referebatur de servis qui francas feminas accipiunt, & postea illorum domini eis chartas faciunt eo tenore ut si aliqua procreatio filiorum aut filiarum ex ipsis orta fuerit, liberi permaneant. Et nesciunt, sicut scripsisti, utrum

habere debeant an non. Deinde volumus ut si ille homo servo aut ancillae chartam in sua praesentia fecerit, & ille vel illa qui chartam libertatis habere debet praesentes fuerint, ipsa charta stabilis permaneat. Sed qui post discessum domini sui ortus fuerit, in servitio permaneat. Et ille chartae quae à quibusdam dominis his factae fuerint qui necdum nati esse noscuntur, sed post eorum discessum nati fuerint, nullum obtineant effectum, nec per easdem chartas liberi esse valeant.

CAPITVLARE SEPTIMVM ANNI DCCCIII.

Nunc primum editum ex veteri codice MS. sancti Vincentij Metensis.

CAP. I.

VII.

IN primis de banno Domni Imperatoris & Regis, quem per semetipsum conuictus est bannire, id est, de mundoburgio Ecclesiarum, viduarum, orphanorum, & de minus potentum personarum, atque & de exercitali placito instituto, ut hi qui ista irruperint bannum dominicum omnimodis componant.

II.

De decimis & nonis atque iustitia Ecclesiarum Dei, ut studeatis dare & facere sicut lex est.

III.

Qui beneficium Domni Imperatoris & Ecclesiarum Dei habet, nihil exinde ducat in suam hereditatem, ut ipsum beneficium destruat.

IV.

Nullus homo alterius Clericum aut hominem recipiat in sua potestate.

V.

Vt nullus latronem habeat in sua potestate, nec celet.

VI.

Vt nullus se praesumat perjurare aut falsum testimonium dicere.

Vt nullus contra rectum iudicium audeat iudicare quicquam.

VIII.

Vt nullus praesumat nocere eum qui rectum Imperatoris dixerit.

IX.

Vt nullus praesumat alium sine lege opprimere vel aliquid mali agere.

X.

Nullus homo praesumat aliter vendere aut emere vel mensurare nisi sicut Dominus Imperator mandatum habet.

XI.

Vt diem dominicum cum omni diligentia custodiat, sicut lex est, vel sicut Dominus Imperator mandatum habet.

XII.

Nullus fidelitatem quam promissam habet Domino Imperatori infrangat, aut qui infractam habet, non consentiat ei.

XIII.

Necnon etiam de istis causis paganis quod aliqui observant, ut nullus faciat, nec consentiat facienti.

